

Lokalhistorisk Forening for Uldum Sogn

ORIENTERINGSBLAD TIL MEDLEMMER

15. ARG. nr.2

OKTOBER 2001

PRÆSTER VED ULDUM KIRKE			
BERTEL SØRENSEN KROG	1615-1632	HARALD LAURIDS ENGBERG	1801-1900
PEDER BAY	1632-1637	NIELS PETER RASMUSSEN (FOLKVARD)	1900-1909
ANDERS NIELSEN BOGVAD	1637-1659	AXEL PLENGE	1909-1912
JENS CHRISTENSEN WANDEL	1659-1688	CARL ARNOLD RIISGAARD	1915-1957
NIELS SØRENSEN TORUP	1688-1696	SVEND AAGE NORGAARD	1957-1975
OFFE MOURITSEN HØYER	1696-1729	ASGER FREDSTED	1914-1972
F.S. MOURITS OFFERSEN HØYER	1729-1760		
SØREN FRANTZEN BORNEMANN	1760-1780		
CHRISTIAN PLESNER	1780-1791		
RASMUS MØLLER	1791-1796		
HANS RESEN STEENSTRUP	1796-1803		
MARCUS PLESNER	1803-1818		
HERMAN DOMINICUS BECHMANN REHLING	1818		
RASMUS USSING	1819-1859		
JENS LUDVIG FREDERIK BAGGER	1859-1860		
CARL EMIL KIRKETERP	1861-1877		
ANDERS ANDERSEN	1877-1887		
HENRIK NICOLAJ KEMP	1887-1894		

På "præstetavlen" i Uldum kirke står ud for Rasmus Ussings navn 1819 - 1859, - 40 år som sognepræst i Uldum/Langskov, dog havde han hjælp af en kapellan fra 1848, da han fyldte 70. Han brugte en stor del af sine 11 år som emeritus til at skrive en roman: Martin og Elisabeth (1855), og erindringsbogen: En gammel landsbypræsts ungdomsmin-der. Romanen skildrer tiden omkring år 1800, hvilket i høj grad også gælder erindringer f. eks. om slaget på Reden skærtorsdag, d. 2. april 1801. Denne dags begivenheder gengiver Ussing både præcist og dramatisk.

"I ro og mag sad jeg denne klare morgenstund ved en kop te og læste. Omtrent kl. 9 hørte jeg kanonskud. Jeg slængte bogen fra mig, spændte sidegeværet om livet og løb fra mit logi på Gråbrødreplads gennem Købmagergade, Kongens Nytorv og de smalle stræder ned til havnen ved Toldboden, mens skuddene "forflerede sig", indtil de faldt" knald i knald". Den store menneskemængde var helt indhyllede i røg, fordi den østlige vind bar ind ad landet til, så ingen af de kæmpende skibe var at se. Bomberne, som var tiltænkt byen eksploderede i luften, så den klare himmel forsvandt, men forvoldte ingen skade i øvrigt."

Senere på dagen, da kamphandlingerne ebbede ud, kom admiral Nelson i land "for at gøre kongen sin opvarning". Han beskrives som en lille, udmagret, lemlæstet, énøjet og énarmet person; - en tør sild - kaldte de rasende sømænd ham hånende og fulgte ham på vej med ikke gengivne forbandelser.

Rasmus Ussing beskriver også krigens gru: De mange vogne med de lemlæstede døde, som kørtes til deres sidste hvilested, og de sårede, der blødende og stønnende af smerter blev hjulpet til sygehus og lazaret,

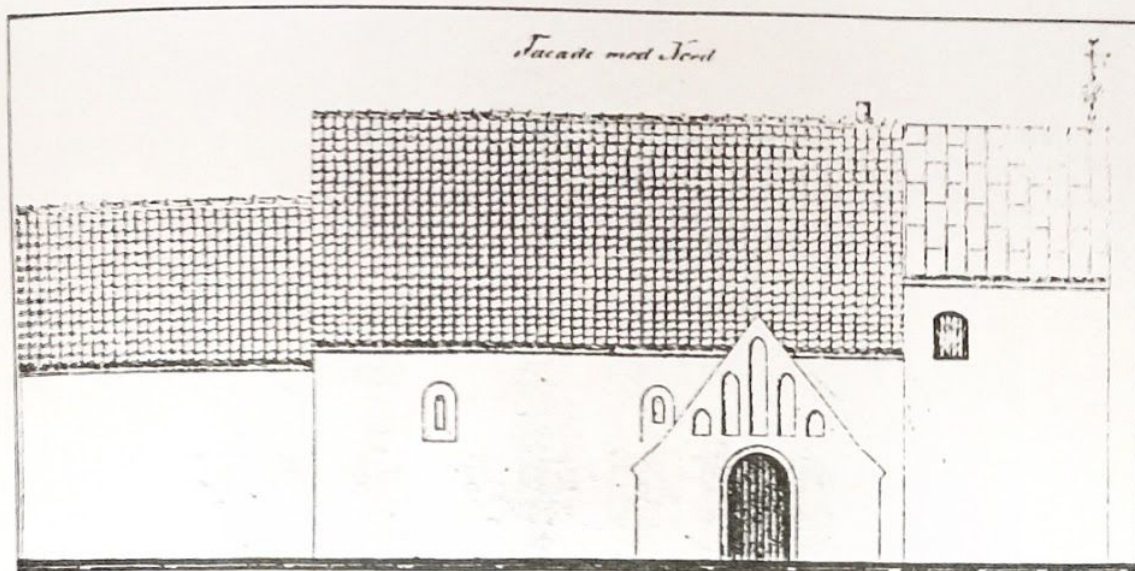
Hvilket lagde en alvorlig dæmper på hans krigslyst, men han hjalp dog med forskellige vagter sammen med sine fæller i studenternes vagtværn.

Ussing stammer fra Ribe. Han var næstældst i en søskendeflok på 15, født 9. juli 1778, men han angiver selv sin dåbsdag sidst i måneden til at være fødedagen. Hans far, - en liden, kraftig, undersætsig og meget hjulbenet person -, var uddannet jurist og i mange år hospitalsforstander i Ribe, - en retskaffen, stræng og redelig embedsmand.

Han havde et ret hidsigt sind, som gjorde, at hans højtelskede børn mere frygtede end elskede ham.

I 1819, 40 år gammel, ankommer Rasmus Ussing som ny sognepræst med to venner til Uldum. De får et smukt førsteindtryk af landsbyen oppe fra bakken, men præstegården er efter Ussings ligefremme beskrivelse uhyggelig misligholdt, og kirken har nok også fået anmærkninger; det var den "hvide kirke", som allerede på dette tidspunkt var i forfald.

Uanset de elendige forhold finder præstefamilien sig til rette i Uldum/Langskov, hvilket 40 år i præstegården også tyder på. Ussings hustru døde i 1836. Ussing selv var lidt efter lidt blevet meget interesseret i jordbrug og eksperimenterede lidt med "physikken", elektricérmaskine og luftpumpe, som satte de ikke så vidende i stor forbavselse. Samtidig lærte han dem at gennemsøge de omrejsende magikere og fupmagere. Ussings lunger havde det ikke godt, og da han blev 70 år, fik han bevilget en ung kapellan, og kunne i sine sidste 10 år hellige sig skriveriet, havebruget og fysikken. Hans "memoire-bog" er oprindelig så at sige rensset for navne for ikke at træde nogen for nær, men hans sønnesøn, som var sagfører, og en nevø, som var stiftsprovst i Ribe, har hjulpet med navnestoffet, så Ussings ligefremme og intense fortælleform fra udgivelsen i 1925 ved hjælp af noter har kunnet oplyse om de virkelige forhold; for selv om Rasmua Ussing bruger romanformen en smule, giver hans mindebog et smukt indtryk af et livs brogede virkelighed.

- FORENINGEN -

Medlemskab

Alle interesserede kan blive medlem af foreningen. Medlemsskab kan løses ved henvendelse til en i bestyrelsen, og koster 40 kr. for enkeltpersoner, og 70 kr. for par.

=====

Arkivet

Arkivet er åbent 1' mandag i hver måned kl.16-18. Adgangen til arkivet er fra gården i Uldum skole. Udenfor åbningstiden kan henvendelse ske på tlf.-nr. 75679331, eller til bestyrelsens øvrige medlemmer.

=====

EFTERÅRSMØDE og **GENERALFORSAMLING** holdes **TIRSDAG 23. OKTOBER** kl. 19.30 på **"NEDERGÅRDEN"**; sognepræst Mogens Dalsgaard vil uddybe idéen med sit orlovsår, at studere 1300-tallets mange private "andagtsbøger" (se også læsestykket i Tørring Folkeblad for 17. oktober). Generalforsamlingens dagsorden er den fra vedtægterne.

=====

Bestyrelsen

Kjeld Olesen, fmd. Skolegade 13	75679331
Ole Næss-Schmidt, n.fmd Nørregade 32	75678314
Jette Jørgensen, sekr. Skolegade 23	75678827
Knud Stervbo, kass. Kildebakken 3	75678006
Svend Koch Petersen, Skanderborgvej 64	75678865